ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών

2004/0137(COD)

18.3.2005

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (COM(2004)0448 – C6-0143/2004 – 2004/0137(COD))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Phillip Whitehead

PA_Leg

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ο εισηγητής σας επιδοκιμάζει την πρόταση της Επιτροπής η οποία επιχειρεί να επιλύσει το πρόβλημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αποτελεί έγκλημα που μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες, τόσο από άποψη φυσικής ασφάλειας (όπως τρομοκρατικές ενέργειες) και από άποψη προστασίας του καταναλωτή και σωστής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Πρέπει να καταπολεμηθεί με τη χρήση κάθε δυνατού μέσου· ωστόσο, αυτό θα πρέπει να γίνει με τον κατάλληλο και ανάλογο τρόπο. Η αναγκαιότητα και η αναλογικότητα θα πρέπει να είναι οι κατευθυντήριες αρχές της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και ως εκ τούτου ο συντάκτης σας:

- Επιδοκιμάζει την προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο που έχει επιλέξει η Επιτροπή για την υποχρέωση της δέουσας επιμέλειας, εφόσον επιτρέπει μεγαλύτερη ελαστικότητα και αντανακλά το εύρος των τομέων που επηρεάζονται από τη νομοθεσία. Αυτή η «ανά στάδιο» προσέγγιση, η οποία κάνει διάκριση μεταξύ της γενικής, της απλοποιημένης και ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας, συμβάλει στο να εξασφαλιστεί ότι η πρόσβαση του καταναλωτή σε αγαθά και υπηρεσίες, και η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, εμποδίζονται μόνο όταν υπάρχουν υποψίες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

- Υποστηρίζει την προσέγγιση σύμφωνα με την οποία η δέουσα επιμέλεια του πελάτη και οι απαιτήσεις φύλαξης των αρχείων, όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται σε μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και επαγγέλματα - ιδιαίτερα τα καζίνα - όταν οι πελάτες εμπλέκονται σε οικονομικές συναλλαγές που υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο. Ωστόσο, σύμφωνα με τις συστάσεις της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (FATF)[1] τα επίπεδα θα πρέπει να οριστούν σε υψηλότερο επίπεδο.

- Συμφωνεί ότι οι οικονομικές συναλλαγές που εμπίπτουν στο πεδίο δραστηριότητος των ασφαλιστικών συμβολαίων θα πρέπει επίσης να ελεγχθούν. Ωστόσο, το επίπεδο της ασφάλειας ζωής θεωρείται ότι είναι υπερβολικά χαμηλό και πρέπει να αλλάξει, εφόσον ο καθορισμός του σε χαμηλό επίπεδο θα επέβαλε δυσβάσταχτο φορτίο για την ασφαλιστική βιομηχανία όσον αφορά την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων. Για να απαλυνθεί το φορτίο στους παρέχοντες άλλους τύπους ασφαλίσεων (όπως ασφάλεια αυτοκινήτου και ασφάλεια των επίπλων νοικοκυριού), και στους αγοραστές παρόμοιων υπηρεσιών, θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για σύστημα «ελέγχου μετά από απαίτηση», και όχι με την πραγματοποίηση ελέγχων σε πιθανούς πελάτες πριν από την έκδοση της ασφάλειας.

- Παρακινεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τον ορισμό του δικαιούχου με σκοπό την εξακρίβωσή του. Το όριο του 10% για την ιδιοκτησία ή τον έλεγχο του δικαιούχου είναι υπερβολικά φιλόδοξο και θα οδηγήσει σε άσκοπους και ακριβούς ελέγχους σε άτομα τα οποία δεν έχουν το νομικό έλεγχο στην εν λόγω επιχείρηση.

- Ζητεί από την Επιτροπή να ορίσει κανόνες προκειμένου να καθοριστεί το πως θα εφαρμοστεί στην πράξη το δικαίωμα εκτίμησης που συνδέεται με την υποχρέωση της

[1] http://www1.oecd.org/fatf/40Recs_en.htm

δέουσας επιμέλειας.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Η Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να ενσωματώσει στην έκθεσή της τις ακόλουθες τροπολογίες:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή[1]	Τροπολογίες του Κοινοβουλίου
Τροπολογία 1 Άρθρο 3, σημείο 8 (α)	
(α) ***το*** φυσικό πρόσωπο, το οποίο τελικά, άμεσα ή έμμεσα, κατέχει ή ελέγχει τουλάχιστον το ***10 %*** των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου νομικού προσώπου ή το οποίο με άλλο τρόπο ασκεί ανάλογη επιρροή στη διοίκηση του νομικού προσώπου, εκτός από εταιρία που έχει νόμιμα εισαχθεί στο χρηματιστήριο αξιών και η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία ή υπόκειται σε ισότιμα διεθνή πρότυπα·	(α) φυσικό πρόσωπο, το οποίο τελικά, άμεσα ή έμμεσα, κατέχει ή ελέγχει τουλάχιστον το ***ένα τρίτο*** των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου νομικού προσώπου ή το οποίο με άλλο τρόπο ασκεί ανάλογη επιρροή στη διοίκηση του νομικού προσώπου, εκτός από εταιρία που έχει νόμιμα εισαχθεί στο χρηματιστήριο αξιών και η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία ή υπόκειται σε ισότιμα διεθνή πρότυπα·
Αιτιολόγηση	
Το όριο του 10% θεωρείται πολύ μικρό. Η πραγματική επιρροή σε εταιρία μπορεί μόνο να διαπιστωθεί από τον έλεγχο του ενός τρίτου ή και περισσότερο των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου.	
Τροπολογία 2 Άρθρο 3, σημείο 8 (β)	
(β) ***το*** φυσικό πρόσωπο που είναι ο τελικός δικαιούχος, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον του ***10%*** της περιουσίας ιδρύματος, εταιρείας καταπιστευτικής διαχείρισης ή παρόμοιου νομικού μηχανισμού ή το οποίο	(β) φυσικό πρόσωπο που είναι ο τελικός δικαιούχος, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον του ***ενός τρίτου*** της περιουσίας ιδρύματος, εταιρείας καταπιστευτικής διαχείρισης ή παρόμοιου νομικού μηχανισμού ή το οποίο

[1] Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην ΕΕ.

ασκεί επιρροή σε ανάλογο τμήμα της περιουσίας ιδρύματος, εταιρείας καταπιστευτικής διαχείρισης ή παρόμοιου νομικού μηχανισμού, εκτός από εταιρεία που έχει νόμιμα εισαχθεί στο χρηματιστήριο αξιών και η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία ή υπόκειται σε ισότιμα διεθνή πρότυπα·	ασκεί επιρροή σε ανάλογο τμήμα της περιουσίας ιδρύματος, εταιρείας καταπιστευτικής διαχείρισης ή παρόμοιου νομικού μηχανισμού, εκτός από εταιρεία που έχει νόμιμα εισαχθεί στο χρηματιστήριο αξιών και η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία ή υπόκειται σε ισότιμα διεθνή πρότυπα·

Αιτιολόγηση

Το όριο του 10% θεωρείται πολύ μικρό. Η πραγματική επιρροή σε εταιρία μπορεί μόνο να διαπιστωθεί από τον έλεγχο του ενός τρίτου ή και περισσότερο των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου.

Τροπολογία 3
Άρθρο 3, σημείο 10

(10) ως «πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα» ***νοούνται τα φυσικά πρόσωπα***, στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα ***και των οποίων οι σημαντικές ή πολύπλοκες χρηματοπιστωτικές ή επιχειρηματικές συναλλαγές μπορούν να αντιπροσωπεύουν αυξημένο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και οι στενοί συγγενείς τους ή οι στενοί συνεργάτες των προσώπων αυτών·***	(10) ως «πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα» ***(ΠΕΠ) είναι άτομα***, στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα***, όπως αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων, γνωστοί πολιτικοί, ανώτεροι κυβερνητικοί, δικαστικοί ή στρατιωτικοί υπάλληλοι, ανώτερα στελέχη επιχειρήσεων κρατικής ιδιοκτησίας, σημαντικά στελέχη πολιτικών κομμάτων, αλλά όχι μεσαίας ή κατώτερης κατάταξης άτομα. Επιχειρηματικές σχέσεις με μέλη των οικογενειών ή στενούς συνεργάτες των πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων εμπεριέχουν κινδύνους για την υπόληψη παρόμοιους με εκείνους που ενυπάρχουν σε τέτοιες σχέσεις με τα ίδια τα πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα·***

Αιτιολόγηση

Ο ορισμός της FATF (Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες) για τα πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα είναι πιο ακριβής από τον ορισμό της Επιτροπής.

Τροπολογία 4
Άρθρο 5

Τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να τηρούν ανώνυμους λογαριασμούς, ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων ***ή λογαριασμούς με πλαστά ονόματα***	Τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να τηρούν ανώνυμους λογαριασμούς ***ή*** ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων. ***Όλοι οι λογαριασμοί σε όνομα άλλο από τη νομική ονομασία του κατόχου υπόκεινται στη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη.***

Αιτιολόγηση

Στην απαίτηση δεν λαμβάνονται υπόψη τα άτομα εκείνα που μπορούν να χρησιμοποιούν επαγγελματικά ονόματα, καθώς και ψευδώνυμα. Η βασική απαίτηση είναι ότι η ταυτότητα του ατόμου είναι γνωστή στο πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, με πρόσθετους ελέγχους σε περίπτωση που ο πελάτης χρησιμοποιεί όνομα άλλο από τη νομική του ονομασία.

Τροπολογία 5
Άρθρο 8, παράγραφος 3 α (νέα)

	3α. Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση χρηματοδότησης ασφαλίστρων, πρέπει να εφαρμόζεται η δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη μόνο όταν υπάρχει απαίτηση όχι όταν πωλείται το συμβόλαιο.

Αιτιολόγηση

Υπάρχει χαμηλός κίνδυνος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κατά την πώληση ασφαλιστικών συμβολαίων κατοικίας, αυτοκινήτου και επιχειρήσεων· είναι πιο αποτελεσματικό να αναληφθεί δράση σε περίπτωση υποψίας όταν υπάρχει σχετική απαίτηση. Η αρχική διατύπωση παρουσιάζει πιθανό εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και στην πρόσβαση των καταναλωτών στις ασφάλειες.

Τροπολογία 6
Άρθρο 9, παράγραφος 1

Τα κράτη μέλη απαιτούν να εξακριβώνεται και να ελέγχεται η ταυτότητα όλων των πελατών των καζίνων όταν ***αγοράζουν ή***	Τα κράτη μέλη απαιτούν να εξακριβώνεται και να ελέγχεται η ταυτότητα όλων των πελατών των καζίνων όταν ανταλλάσσουν

ανταλλάσσουν μάρκες αξίας ίσης ή μεγαλύτερης από ***1000*** ευρώ.	μάρκες αξίας ίσης ή μεγαλύτερης από ***3000*** ευρώ.

Or. en

Αιτιολόγηση

Το ανώτατο όριο για την έναρξη των διαδικασιών ελέγχου και έρευνας ορίζεται στα 15.000 ευρώ για όλα τα επαγγέλματα και τις δραστηριότητες με εξαίρεση τα καζίνα, όπου το ανώτατο όριο ορίζεται στο δυσανάλογα χαμηλό ποσό των 1.000 ευρώ. Η παρούσα τροπολογία αποσκοπεί να αυξήσει το όριο σε 3.000 ευρώ, ευθυγραμμιζόμενη με 40 συστάσεις της Ομάδας διεθνούς χρηματοδοτικής δράσης., προκειμένου να εστιαστεί καλύτερα ο αγώνας κατά της νομιμοποίησης χρήματος από παράνομες δραστηριότητες. Η τροπολογία επιδιώκει επιπλέον την εφαρμογή της διαδικασίας της δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη τη στιγμή κατά την οποία ο πελάτης εξαργυρώνει τις μάρκες, εφόσον αυτή είναι η κρίσιμη στιγμή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης χρήματος από παράνομες δραστηριότητες.

Τροπολογία 7
Άρθρο 10, παράγραφος 3 (α)

(α) τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής όταν τα ετήσια ασφάλιστρα δεν υπερβαίνουν τα ***1000*** ευρώ ή η εφάπαξ καταβολή δεν υπερβαίνει τα ***2500*** ευρώ·	(α) τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής όταν τα ετήσια ασφάλιστρα δεν υπερβαίνουν τα ***3000*** ευρώ ή η εφάπαξ καταβολή δεν υπερβαίνει τα ***7500*** ευρώ·

Αιτιολόγηση

Ένα τόσο χαμηλό επίπεδο θα δημιουργήσει αδικαιολόγητες διακρίσεις σε βάρος μεγαλύτερων σε ηλικία καταναλωτών οι οποίοι θα πρέπει να καταβάλουν μεγαλύτερα ποσά για τις ασφάλειες ζωής.

Τροπολογία 8
Άρθρο 11, παράγραφος 1 (α)

(α) μέτρα όπως η διασφάλιση της εξακρίβωσης της ταυτότητας με πρόσθετα αποδεικτικά έγγραφα·	(α) μέτρα όπως η διασφάλιση της εξακρίβωσης της ταυτότητας με πρόσθετα αποδεικτικά έγγραφα ***ή με ηλεκτρονικά μέσα***·

Αιτιολόγηση

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και τα πιστωτικά ιδρύματα σε πολλά μέρη της ΕΕ έχουν επενδύσει στην ανάπτυξη περίπλοκων συστημάτων και διαδικασιών ηλεκτρονικού ελέγχου. Υπάρχει μικρός κίνδυνος για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στην πώληση ασφαλιστικών συμβολαίων κατοικίας, αυτοκινήτων και επιχειρήσεων· είναι πιο αποτελεσματικό να υπάρξει παρέμβαση σε περίπτωση υποψίας μετά από απαίτηση. Η αρχική διατύπωση παρουσιάζει πιθανό εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και στην πρόσβαση του καταναλωτή στην ασφάλεια.

Τροπολογία 9
Άρθρο 16

Το Τμήμα αυτό δεν ***εφαρμόζεται σε σχέσεις εξωτερικής ανάθεσης ή σχέσεις αντιπροσώπευσης*** όπου δυνάμει της συμβατικής ρύθμισης ο φορέας παροχής της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο αντιπρόσωπος πρέπει να εξομοιωθεί με το ίδρυμα, τον οργανισμό ή το πρόσωπο που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία.	***Τα άρθρα 13 έως 15 της παρούσας οδηγίας*** δεν ***εφαρμόζονται σε οποιαδήποτε επιχειρηματική σχέση μεταξύ ιδρυμάτων ή ατόμων που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία και τρίτων μερών σχετικά με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το άρθρο 7, παράγραφος 1 (α), (β) και (γ),*** όπου δυνάμει της συμβατικής ρύθμισης ο φορέας παροχής της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο αντιπρόσωπος πρέπει να εξομοιωθεί με το ίδρυμα, τον οργανισμό ή το πρόσωπο που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία.

Αιτιολόγηση

Το άρθρο 13 προβλέπει ότι τα τρίτα μέρη είναι ισοδύναμα με εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 2. Ωστόσο, μερικές επιχειρήσεις, όπως έμποροι αυτοκινήτων και άλλοι λιανοπωλητές, ενεργούν σε ορισμένα κράτη μέλη ως αντιπρόσωποι των δανειοδοτικών οργανισμών και λαμβάνουν τις πληροφορίες για λογαριασμό τους. Ενώ η τελική ευθύνη ανήκει στον δανειοδοτικό οργανισμό, ο αντιπρόσωπος μπορεί να πραγματοποιεί τους βασικούς ελέγχους όπως η εξακρίβωση της φωτογραφικής ταυτότητας. Η τροπολογία αυτή θα διευκολύνει κατά συνέπεια τον έλεγχο της ταυτότητας και θα άρει ένα δυσανάλογο βάρος στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες
Έγγραφα αναφοράς	COM(2004)0448 – C6-0143/2004 – 2004/0137(COD)
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας	LIBE
Γνωμοδοτική επιτροπή Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	IMCO 27.10.2004
Ενισχυμένη συνεργασία	Όχι
Συντάκτης γνωμοδότησης Ημερομ. ορισμού	Phillip Whitehead 30.11.2004
Εξέταση στην επιτροπή	18.1.2005 15.3.2005
Ημερομ. έγκρισης των τροπολογιών	16.3.2005
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	υπέρ: 34 κατά: 0 αποχές: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Charlotte Cederschiöld, Mia De Vits, Janelly Fourtou, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Christopher Heaton-Harris, Anna Hedh, Edit Herczog, Anneli Jäätteenmäki, Henrik Dam Kristensen, Alexander Lambsdorff, Kurt Lechner, Lasse Lehtinen, Toine Manders, Manuel Medina Ortega, Zita Pleštinská, Zuzana Roithová, Luisa Fernanda Rudi Ubeda, Andreas Schwab, Heide Rühle, Leopold Józef Rutowicz, József Szájer, Jacques Toubon, Barbara Weiler, Phillip Whitehead
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jean-Claude Fruteau, Benoît Hamon, Bogusław Liberadzki, Joseph Muscat, José Ribeiro e Castro, Alexander Stubb
Αναπληρωτές (άρθρο 178, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Claire Gibault, Anja Weisgerber